

Leidžia Spaudos b-vė „SVIESA“
 Redakcijos ir Administracijos
 adresas:
 „LIETUVIS-BRAZIL.“
 Rua Bandeirantes, 92
 (Bom Retiro)
 Caixa postal, 1764.
 S. Paulo.

LIETUVIS BRAZILIJOS

Prenumeratos kainos:
 Brazilijoje metams — 10\$000
 pusei — 6\$000 atskiriems
 mėnesiams po 1\$000.
 Užsienin: metams — 20\$000
 pusei metų 12\$000.
 —
 Redaguoja
 V. Atkočaitis.

4-ti METAI.

SÃO PAULO, 1932 m. Sausio-Janeiro mėn. 16 d.

NR. 2 (158)

Ketvirtus metus pradėdant.

Šiuo lapu „Lietuvis Brazilijoje“ įžengia į ketvirtuosius savo gyvenimo metus. Tai yra labai svarbus reiškinys mūsų išeivijos visuomeniniame ir kultūriname gyvenime. Šis įvykis dar turi svarbesnės reikšmės tuo, kad tai yra laikraštis pirmas Pietų Amerikoje kuris sulaukė ketvirtus savo gyvavimo metus. Jei pažvelgsime į lietuviškų laikraščių istoriją ne tik čia Brazilijoje bet ir bendrai Pietų Amerikoje, tai pamatysime, kad jų būta daug, įvairiomis pakraipomis, įvairiais siekais ir tikslais. Dauguma iš jų mirė vos užgimus ir pamatius šias karštas Pietų Amerikos padanges, kiti mirė pagyvenus neilgą laiką, o kitus net reikėjo vietos valdžios organais leidimą sustabdyti.

Pas visus pavienius asmenis ar net pas atskiras susispietusias žmonių grupes būta daug noro ir pasiryžimo, bet nesupratęs spausdinto žodžio reikšmę jokie tikslai nepasiekė visuomeniniame ir kultūriname mūsų išeivijos gyvenime. Ne tik kad nebuvo pasiekta bet koks rezultatas gerojone pusėn, bet atbulai, daug buvo ir yra įnešta tulžies, neapykantos ir nesugyvenimo.

Spauda ir jos reikšmė šiame gyvenime yra didelė. A. Smetona, lietuviškos laikraštiniškios simbolis, gvilvendamas, spaudos reikšmę, parodo šitokią charakteringą palyginimą.

„Spauda gali tiek gero, kiek ir blogo padaryti. Nuodai didelė kultūros priemonė: jų pagalba daromos operacijos, naikinama žalingi gyviai. Vadinasi, jais pataisoma žmogaus sveikata, apsaugojami augalai. Bet nuodais blogos valios žmonės atima sau arba kitiems gyvybę. Dėl tos priežasties aptiekose nuodai laikomi po užraktu ir tik tikrojo gydytojo receptu paroduojami ir perkami. Aptieka leidžiama laikyti ne bent kam, o tik, rodos, provizoriui, išėjusiam tam tikrą mokslą, turinčiam reikalingą prityrimą.

Peilis ir kirvis irgi dideli kultūros įrankiai... Bet skaitome neretai laikraščiuose, kad vienas kuris iš nusiminimo pasiplovęs, kitas kuris kištą iš keršto nukirtęs. Tokia, man rodosi, visų kultūros gėrybių reikšmė, tame skaičiuje ir spaudos. Išmintingo, išlavinto ir dorą žmogaus rankose ji yra tauras palaimintas kultūros įrankis, nevalyvo žmogaus rankose ji yra nelyginant šautavas arba galzudai“.

Spaudos reikšmė yra aiškiai apibūdinta ir nurodyta, kad ji gali būti ir geram ir blogam panaudota, žiūrint kas ir kokiu tikslu ji yra leidžiama pasaukinti. Todėl geros — tikros spaudos reikalas yra vienas pagrindinis mūsų išeivijos reikalas, nes dabartinis gyvenimas nėra įmanomas be spaudos.

Laikraštis visur ir visada lydi dabarties žmogų ir apsupta. Laikraštis tampa nuolatinis žmogaus draugas. Visados ji jam pataria ar graso, liepia ar draudžia, gundo ar sulaiko, uždega ar numarina, pabara ar paguodžia. Spausdinti laikraščio puslapiai patampa dabartinio žmogaus šešėliu.

„Gera ar bloga, melaginga ar teisinga, sugedusi ar tyra laisvoje tautoje ji visagalinti, sako: Bėranger — didelio prancūzių dienraščio direktorius. Ji sudaro viešąją nuomonę, t. y. pa-prašius: ji stiprina ir griauina šeima ir mokyklą; ji suteikia ar išplėšia garbę ir garą“.

Jei tūkstančiuose žmonių širdyse užgeso kuri dorybė ar gailėstingumo nuovaka tai todėl, kad tą skaisčią liepsnelę užgesino spauda.

Be abėjos situose žodžiuose yra ir perdėjimo, bet yra ir daug tiesos, kurios neigti niekas negali, kas tik turi gilesnės nuovokos ir supratimo apie dabarties gyvenimą.

Spauda galinga. Jei rūpinamasi, kad mokykla nesugadintų jaunos tautos ir žmonijos at-Zalas, tai taip pat mes turime rūpintis, kad ir spausdintas žodis, būtų tikru lietuvių sielos kelrodžiu ir auklėtu tas skaitančias mases. Spauda, tai visuotinas tautos universitetas, kurį lanko ne vienas kitas asmuo, bet tūkstančiai piliečių be lyties, amžiaus ir socialinės padėties skirtumo.

Jei laikraščio ir spaudos uždavinys yra toks galingas ir pagalingas toks atsakomingas, tai jos galia negali būti panaudota blogiems tikslams, o kalbant apie mūsų išeivijų spaudą, negali būti panaudota blogiems mūsų išeivijų kolonijos reikalams.

„Lietuvis Brazilijoje“ įžengdamas į ketvirtuosius savo gyvenimo metus, turi jau išdirbęs savo tradicijas, savo veikimo gaires ir tuo vadovaudamasis stengiasi kuomaziau įlisti tulžies į kasdieninį mūsų išeivijų gyvenimą, susilaukydamas kiek gali nuo viso to, kas gali supurvinti ir paneikinti kitus, kas gali sukirsinti brolių prieš brolių, tėvus prieš vaikus, žmogų prieš žmogų. Ven-glama to viso nes žino ir supranta, kad tas yra bloga, nekultūringa ir skaldan-čia, bet gyvenimo aplinkybių verčiamas savo garbę «Liet. Br.» mokėjo ir mokės apginti.

Jei kiekvienas skaitantis ir mąstantis žmogus paims buvusią ir dabar dar esančią mūsų spaudą čia išeivijoje, tai kiekvienas galės suprasti ir matyti iš kur ir kokiais tikslais buvo palietta tiek daug neapykantos, netobulybės, pagiežos?

Visur pasitaiko šmeižto audros, bet pas kitus čia jos pasidarė kasdieninė duona. Per šias šmeižto audras pas mus, bendrai, nebeliko vadų, nes jau visus juos pavertė kyšininkais apgavikais, vagimis. Kelkime klaidas aikštėn

Koncertas = balius

Vysk. Valančiaus vardo pradžios mokyklos Tėvų Komitetas sausio 16 d. 9 val. vakaro ruošia šeimynišką vakarėlį su KONCERTU ir ŠOKIAIS Lietuvos name,

RUA BANDEIRANTES, 92.

Iš anksto pakvietimus galima gauti pas valdybos narius:

- 1) p. Petkevičių — Rua Carola, 32 (Sant' Anna). Bom Retire pakvietimai gaunami šiose vietose: p. Isaką — Rua Guarany, 96; p. Kužną — Rua Tacanton, 34; p. Kavolį — Rua Mamorė, 37; p. Tartelienę — Rua Aimorė, 27 ir pas mokyklos mokytoją Rua Bandeirantes 92.

Tėvų Komitetas.

LIETUVOJE

Ką rašo Lietuvos laikraščiai „Lietuvos Aidas“, „Mūsų Rytąjus“ ir kiti.

Mirė Monsinjoras Faidutti.

Gruodžio 18 d. 3 valandą Karaliaučiaus pilkųjų seserų ligoninėje mirė buvęs Šventojo Sosto atstovas Lietuvos Monsinjoras Faidutti.

Sviesto ir kiaušintų kainos.

Pieno centras išmokėjo kooperatyvinėms pieninėms už sviestą: I rūšies kilgr. 4,40 lt., II r. — 4,20 lt. ir III r. — 4,05 lt. Už kiaušinius buvo mokėta nuo 13 iki 19 centų. Sviesto buvo eksportuota 688 statinių ir 120 dėžių.

bet nešmeižkite, nurodinėkite ir patarkite, bet nevartokite šmeižto. Tokie keliai neveda tautą bei visuomenę tvirtais keliais. Jei mes visi laikysimės šios taisyklės, tai nustosime pasitikėjimo kiekvienas visais, o visi kiekvienu.

Mes išeiviai toli nuo Lietuvos ir jos kasdieninio gyvenimo, todėl pirmoje eilėje mums ir mūsų išeivijų spaudai turi rūpėti tik lietuviai išeiviai ir jų materialinė ir suoralinė gerove. Šis tikslas vedė «Lietuvis Br.» per trejus metus, jis turi vesti ir toliau. «Lietuvis Br.» turėdamas savo idealą, turi švelninti tuos aštirus kampus, kurie pasitaiko mūsų išeivijų tarpe ir skleidamas savo garbingą ir tiesų žodį turi žinoti, kad čia yra atliekamas tas didis darbas mūsų pačių naudai ir gerovei.

Pasiėmęs tą sunkią lietuvių ir kultūros misiją «Lietuvis Br.» neapvyllė mūsų koloniją per trejus metus, todėl būkime tikri ir tikėkime kad jis ir toliau varys savo darbą ir mus neapvils! L. Ainis.

Nori patys geležinkelį tiesti.

Naumiestis, Tauragės aps. Vietos ūkininkai nori praveisti geležinkelį iš Kulešų iki Naumiščio, apie 2 kilometrų ilgio. Tuomet turėtų tiesų susisiekti su Šilute. Geležkelio išvedimą pateisinimą vien tik bekoninės kiaušies, už kurių apžiūrėjimą dabar veterinorius po 1 litą imąs.

Medis iš vilkų išgelbėjo.

Pandėlys, Rokiškio aps. Gruodžio 10 d. vienas Laucluvkos vienk. gyventojas, grįždamas iš Pandėlio pamiškėje sutiko du vilkus. Mėgino rėkraudamas nubaidyti, bet vilkų nebaikėsių būta. Keleivis sustojo, bet vilkai ėjo į jį tiesiai. Tušiomis rankomis pamiškėje su dviem vilkais naktį susitikti mažas malonumas, dėl to šoko į pirmąjį medį kiek galėdamas greičiau. Įsirioglinęs į pačią viršūnę da rosi, kur vilkai dingo. Aplinkui nematyti. Jau norėjo išlipti, bet dirselėjęs po medžiu net sustingo iš baimės. Pasirodo, abu vilkai po juo tupėjo ir žiūrėdami į viršų dantimis čiauskėjo. Mėgino laužydamos šakas vilkus mėtyti, bet nieko iš to neišėjo, vilkai vis tiek nesitraukė. Tada ėmė rėkti, kiek tik plaučiai leidžia. Pastirodo, netoli būta namų ir į riksmą atbėgę žmonės vilkus nuviję.

Išteigė seneliams prieglaudą.

Pažaislis, Kauno aps. Šv. Vincento a Paulo dr-ja Pažaislio vienuolyne įsteigė seneliams prieglaudą. Prieglaudoj jau yra 16 senelių. Priimami vietiniai ir iš Kauno beturčiai seneliai.

Tarnautojai gavo pusę algos už gruodžio mėn. prieš šventes.

1931 m. gruodžio mėn. 16 d. ministrų kabinetas, pasirėmęs valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymų 208, nu- (tąsa 2 pusl.)

Patarimai visais piniginiais reikalais

duodami veltui ir lietuvių kalba šio banko

Lietuvių skyriuje BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda.

(taša iš 1 pusl.)

tarė leisti visoms ministerijoms išmokėti tarnautojams pusę šių metų gruodžio mėn. algos prieš Kalėdų šventes.

Kauno futbolistai Šveicarijov.

Gruodžio 23 d. Kauno futbolo rinktinė išvyko į Šveicariją, kur turėjo tris rungtynes. Gruodžio 26 d. žaidė su Winterturo rinktinė, 27 d. - su Berno rinktinė ir sausio 1 d. - su Zūricho meisteriu. Iš viso važiuos 15 žaidėjų ir 2 atstovai.

Baigia dovilus kulti.

Pasvalys, Biržų aps. Daug ūkininkų buvo prisėję sėklinių dovilų, kuriuos dabar jau baigia kulti. Dobilų derlius buvo vidutiniškas. I ha duoda apie 4 - 8 centnerius dovilų sėklų. Tuo tarpu jų kaina neaukšta. Centneris nevalytų, bet švariai iškultų raudonųjų

dvilžių ir vienžolių dovilų, 90 - 100 lt., švediškių - Bastardo - 60 - 75 lt

Briedžių padaugėjo.

Seda, Mažeikių aps. Paskelbus Girkalio ir Žalgirio miškus rezervatu, žymiai daugiau atsirado briedžių. Pamiškės gyventojai dažnai mato šiuos įspūdingai gražius gyvulius.

Savivaldybė stotasi namus.

Balbieriškis, Mariampolės aps. Valsėčiaus savivaldybė nutarė pasistatyti mūrinius namus savo įstaigoms. Statybos išlaidų susidarys po pusantro lito no ha kiekvienam ūkininkui.

Nauja skordykla Kybar tuose.

Kybartai, Vilkaviškio aps. Miesto valdyba neseniai pastatė už miesto prieplento didelę mūrinę ir pavyzdinai įrengtą skordyklą. Jos statybai yra skolinta 150.000 litų.

D-r MAX RUDOLPH.

vokietyš gydytojas

Operacijos, moterų ligos, gydymo pagelba, Rentgeno spinduliai.

Kambarys: Rua Hollanda, 5. Priėmimas: Praça Ramos de Azevedo, 16. Telef. 7-5689. S. Paulo. II aukšt (Predio Gloria) Tel. 4-2576.

Priėmimas nuo 3-5 val. šeštadieniais nuo 1 - 3 val.

Pranešimai.

Jau dvėji metai, kaip Villa Anastacio Dr. Jono Basanavičiaus vardo lietuvių pr. mokykla turi savo pašto dėžutę, 2157 kuria gali naudotis kiekvienas įmokėjęs 2 mlr. metinio abonento mokėnio.

Tai yra labai didelis patogumas arčiau gyvenantiems lietuviams, nes apie gautą korespondenciją tuojau pranešama per mokinius.

Korespondencija pristatoma kelis kartus per savaitę taigi niekad nepavėluoja

Abonentais galima užsirašyti mokyklos bute, rua Bertholomeo Paes, 6 pas mokytoją. Ten pat išduodama ir korespondencija, visomis savaitės dienomis.

Mokykl. Valdyba.

Vysk. Valančiaus mokyklos Tėvų komitetas sausio mėn. 16 d. ruošia šeimynišką vakarėlį Lietuvių name, Rua Bandeirantes, 92 (Bom Retiro).

Nepasirūpinę iš anksto pakvietimų į salę nebus leidžiami.

Iš anksto pakvietimus galima gauti pas valdybos narius:

1) p. Petkevičių - Rua Curola, 32 (Sant'Anna). Bom. Retiro pakvietimai gaunami šiose vietose: p. Iraką - Rua Guarany, 96; p. Kužmą - Rua Tacan-

ton, 34; p. Kavolj - Rua Mamoré, 37; p. Tartelienę - Rua Aimoré, 27 ir pas mokyklos mokytoją Rua Bandeirantes 92. Tėvų Komitetas.

Vytauto Didžiojo vardo lietuvių mokykloje, vila Bella mokinių užrašymas prasideda nuo sausio mėn. 15 d. Užrašyti vaikus mokykloje. Lietuvos Konsulatas

Šiuo pranešama Villa Anastacio ir kitų arčiau gyvenančių lietuvių žiniai kad mokslas Villa Anastacios Dr. Jono Basanavičiaus vardo liet. pr. mokykloje prasideda 18 dien. sausio mėn. 1. m. Mokslas einamas lietuvių ir brazilų kalba, visais pradžios mokyklos skyriais.

Tėvai norintėji leisti į šią mokyklą savo vaikučius privalo juo iki 1 dienos vasario mėn. užrašyti.

Labai pageidaujama, kad vaikučiai ypač pirmamečiai, mokyklą lankyti pradėtų punktualiai, nes nuo to daug pareina mokymosi ir mokymo darbo sėkmingumas.

Vaikus užrašyti ir kitais reikalais kreiptis pas tos mokyklos mokytoją, mokyklos bute, rua Bertholomeo, Paes, 6, Villa Anastacio.

Tėvų K-to Valdyba.

Remiantis Lietuvių Sąjungos Brazilijoj valdybos posėdžio protokolu Nr. 4 Šaukiamas 23 sausio 1932 m. bendras S-gos narių posėdis Lietuvių Name Rua Bandeirantes 92.

S-gos Sekretorius.

Sausio 17 d. 2 v. p. p. įvyksta futbolo rungtynės tarp «Lithuanijos» ir «Radium S. Anna» jų aikštėj.

Spertininkai renkasi 12 v. savo patalpoj. Dalyvavimas būtinas.

D-ro Vinco Kudirkos vardo lietuvių mokyklos mokytoja ir mokiniai ruošia Lietuvių Name, rua Bandeirantes, 92 nr. Sausio 30 d. rankdarbių parodą ir 31 d. tų pačių rankdarbių loteriją neturtingų mokinių naudai.

Keletas „Lietuvis Brazilijoj“ istorijos bruožų.

Rašyti objektyviai istoriją bent kurio dalyko nėra lengvas reikalas, nes pirmiausiai reikia gerai pažinti patį aprašomą dalyką, o antra išsisaugoti neįvėlus savo subjektyvinių - asmeninių pažiūrų. Bet ką galima parašyti apie «Lietuvis Brazilijoj», kuris vos tik įžengia į savo keltuosius gyvenimo metus?

Šis neilgas trijų metų laikotarpis bendrai negali daug pakeisti bendrame visuomenės gyvenime bet pažūrėję arčiau ir arčiau susipažinę su šiuo reikalu, turime pripažinti, kad «Lietuvis Br.» per šiu trijų metų laikotarpį daug ir daug padėjo mūsų kultūriniam lietuviškame gyvenime čia Brazilijoj.

«L. Br.» 1929 m. sausio mėn. 13 d. (tai buvo sėkmadienis) visai pripuolamai išvydo pasauli, neturėdamas pačio pradžioje aiškaus savo nusistatymo išsivijęs atžvilgiu, o taip pat nebuvo aiškiai supranta kokią jis pats poziciją lietuvių atžvilgiu.

Žinoma, buvo skelbtasi, kad jungs visus lietuvius, bet tą patį skelbė «Garšas, o jungė tik tuos lietuvius kurie ilgai išvirto į komunistus; tą batį skelbia ir dabartinis «Lietuvių Aid. Br-joj», kuris taip pat nori jungti visus lietuvius vienon kruvon... tik, žinoma, ultra social-revoliucionierius, žengiančius po raudoną vėliava.

«Liet. Br.», pradžioje savo aiškaus nusistatymo neturėjęs, buvo plačiai užsimojęs patarnauti kultūrinėms ir ekonominiams tikslams, tačiau pat pradžioj padarė didelę klaidą, ir tik vėliau t. y. nuo 1929 m. birželio mėn. 16 d. - 23 Nr., kai «L. Br.» leidimą perėmė į save raškas ne kokias nors bižniškais sumetimais susitvėrusi «Šviesos» B-vė išleistame Nr. «Liet. Br.» jau aiškiai nustato atėičiai savo kryptį ir obalsj.

«Jei mums sunku buvo savam krašte bemoksliams, tai labiau mums šviesos reikalinga čia išsivijoj. Tarnausime tik visuomenės gerovei, duosime sveiką jokiais «izmais» neprasitą dvasiai maistą, kad mūsų išsivija nenutoltų visiškai nuo savojo krašto, nepamištų savųjų dainių, savo džiaugsmo ir sielvarto pavaduotojų.

Vienintelis mūsų obalsis bus: lietuviai - lietuviams.

Nežadame šūkauti, raudoną skarmalą ant karties panerę, bet eiti tik ten, kur tamsu, kur skurdas žmogaus asaras iščiulpa, kur tereikia mylinčios geros ir skaisčios žmogaus širdies žmogui».

Tokiais tai trumpais, bet reikšmingais žodžiais buvo nustatytos «Liet. Br.» atėičies veikimo gairės. Nuo nustatyto kelio «L. Br.» nepakrypo ir nepakryps, visai neatsivėlgdamas į politinę Lietuvos situaciją, nes yra užbrėžtas kelias ne kokios nors politinės partijos bei sąjungos ideologijos pagrindais, bet grynai lietuviška mintis skleidžiamą išsivijų tarpe.

Savo skiltyse «Liet. Br.» neiškėlia padangėna kokios nors vienos Lietuvos politinės partijos programos, visas kitas neigdamas - nei «Lietuvis Br.» visuomet buvo ir bus lojalus Lietuvos Vyriausybei, kuri stovės valstybės valdymo priešaky vis-tiek ar tai bus tautininkų pakraipos žmonės, ar liaudininkų, ar krikščionių, ar, pagaliau, socialdemokratų.

Mes negalime nesijdomauti viešuoju mūsų valstybės gyvenimu, bet būdami toliau nuo paties kamieno - Lietuvos, mes negalime sirgti vienos ar kitos politinės sąjungos bei partijos liga, todėl «L. Br.» asmėje nesprendė ir ne-

nagrinėjo Lietuvoje politinį gyvenimą, tik laiks nuo laiko platesniam savo skaitytojų bei gerbėjų būriui patiekdavo faktiškias ar tai liūdnesnes ar linksmesnes naujienas iš Lietuvos.

Pagrindinis «Lietuvis Br.» uždavinys, tai patiekti mūsų išsivijus dvasiai grynos lietuviškos kultūros, kiek tai suderinama su paties mūsų išsivijų gyvenimo aplinkybėmis, bešališkai informuojant apie kasdieninius svarbesnius iš mūsų pačių taip ir platesniojo pasaulio įvykių.

Kaip šią svarbią pareigą «L. Br.» atliko per ištisus trejus metus sunku keliomis straipsnio eilutėmis aprašyti, bet tegu kiekvienas pagalvoja ir kiekvienas supras, kad mūsų išsivijų čia Brazilijoj istorijos lape «Lietuvis Brazilijoj» bus galima paminti kaip vieną iš svarbiausių įrankių lietuviškai kultūrai palaikyti.

Jei pavartysime šimtus «L. Br.» puslapius, tai taip pat pamatysime, kad jis atliko labai svarbią misiją informuojant koloniją ir apsaugojant ją nuo įvairių išnaudotojų, kaip Gavenskis, Kiršteinas, Buividas ir kitų. Tiems nešvarios sąžinės žmonėms «L. Br.» buvo kaip rakėtis akyse.

Kaip jau minėta, nuo 1929 m. birželio mėn. 16 d. «L. Br.» leidimą perėmė į sava rankas tuomet naujai susikūrusi «Šviesos» B-vė, apie kurią susispietė, beveik, visos tuometinės inteligentijos jėgos. «Šviesos» B-vė turėdama vien tik kultūrinį tikslą ir sunkiausiais savo gyvenimo momentais nenusimindavo ir pradėtąjį darbą nesulaikydavo. Ji negali praeiti tyliomis ir neįreikšti savo dėkingumą Dr. P. Mačiulio, Konsulo ir kun. J. Valaičio, buv. São Paulo liet. par. klebonu asmenyse, kurie moraliai ir materialiai daug kuomi prisidėjo prie to, kad «Liet. Br.» nesutotų ir savo misiją atliktų.

Dabartiniu laiku, gyvenimo aplinkybių verčiami, daug «šviesos» B-vės narių yra išvykę iš S. Paulo, bet likusieji jos nariai savo kultūrinį darbą va-

ro toliau.

«Šviesos» b vė perėmusi «L. Br.» spausdinimo darbą atlikinėjo ir toliau «Birutės» spaustuvėj, pas p. K. Uckų, kur taip pat buvo prisiglaudusi ir pati redakcija su tuometiniu redaktorium p. St. Puišiu.

Vėliau apsvačius, kad laikraščio leidimas atseina ekonomiškiau turint savo raides, todėl kun. J. Valaičio ir kitų triusu buvo įsigytos savos raidės ir nuo 1930 m. birželio mėn. «L. Br.» pradėjo būti spausdinamas atskirai - savystoviai.

Užėjus 1930 m. spalio mėn. revoliucijai, kitų savanauzdžių pakurstyti patys «broliai» lietuviai «Šviesos» b-vė daug padarė materialinių nuostolių su degindami darba raidžių ir, beveik, visą laikraščio archyva. Nors sunkiai, bet ir po šito smūgio «Šviesos» b-vė atsigaavo ir darbą varė toliau.

Visą laiką stovėjęs laikraščio redagavimo priešaky p. St. Puišys - šakelė, dėl pailsusios sveikatos nuo šio darbo laikinai pasitraukė ir redagavimą perdavė kun. J. Valaičiui. Kaip įgalininkis «L. Br.» redaktorius p. St. Puišys, taip ir kun. Valaitis daug įdėjo sieles ir darbo leidžiant «L. Br.». Jų čia buvo daug gero ir naudingo darbo padaryta, o užmokėnis buvo - moralinis, matant, kad laikraščio užbrėžta misija neina veltui.

Kun. J. Valaičiui išvykus Lietuvon, «Šviesos» bendrovė į darbą pavėdė p. V. Atkočiūčiui, kuris tęsia jį ir po šiai dienai.

Šios trumpos eilutės tai nėra ir negali būti «L. Br.» istorija, tai tik keletas jos charakteringusių bruožų. Tai nėra šio laikraščio pilnas įvertinimas, nes tą uždavinį paliekam atėičies istorikui, kuris plačiau, gal, mėgins kada šiuo reikalu išsirtiti, bet tai tik rinkinius kelių faktų, kurie yra didelės reikšmės mūsų kultūriniam gyvenime čia Brazilijoj deka šiam spausdinam žodžiui, kurį per trejus metus nenulietamai skleidė «Lietuvis Brazilijoj».

IVAI PENYBĖS.

Iškėlė paskandintus karo laivus.

Didžiajam karui pasiūlygus, anglai internavo ties Orknejų salom, Scapa Flow įlankoje, keliasdešimtis vokiečių karo laivų. 1919 metų birželio mėn. 21 d. tie laivai, slaptu vokiečių admiralo Reuterio įsakymu, buvo susprogdinti ir paskandinti, kad netektų priešams.

Pakelti nuskenčius laivus pirmiausia ėmėsi viena italų bendrovė, bet iš to darbo nieko neišėjo. Vėliau, apie 1925 metus, tą darbą atnaujino viena anglų bendrovė. Ištiesus šešis metus buvo paskandinti laivai, bet iškelti tepavyko tik 32, kurių skaičių buvo 6 nedideli laivai po 20,000 tonų. Šį rudenį bendrovė darbus nutraukė, nes jie nebeapsimoka. Jūros dugne 40 metrų gilumoj liko dar 12 laivų. Jie bus ten palikti.

Valgomos muilas.

Vienas vokiečių chemikas neseniai išrado naujos rūšies muilą, kuris galbūt būtų vartojamas ne tik skalbinimui ar prausimui, bet ir valgymui. Šis muilas yra be skonio ir kvapo, žmogaus sveikatai nekankina, o maistingumu prilygsta lašiniams.

Naujai išrastas muilas būsiams vartojamas dantų pastai ir milteliams, kuriems reikalingas didelis muilo nuosimtis. Iki šiol dantų pastai ir milteliams, kuriems reikalingas didelis muilo nuosimtis. Iki šiol dantų pastai ir milteliams gaminti reikėdavo vartoti daug cukraus arba sacharino ir visokių alyvų, kad pašalinti negerą muilo skonį. Vartojant naują muilą, viso to nereikės.

Konkurentas kaučiukui.

Pamiro plokštikalniuose, Vidurinėje Azijoje, rasta viena žolės rūšis, kuri turi savy 42 nuosimčius gryno kaučiuko. (Šis kaučiuko yra gaminama guma). Ši žolė pasidarys rimtu konkurentu Pietų Amerikoje ir Olandų Indijoje augančiam

kaučiuko medžiui.

Jau anksčiau buvo daryta bandymų iš šios žolės gaminti gumą. Tam tikslui rusų vyriausybė paskutiniais metais užvedė tos plantacijos. Statomi taip pat fabriškai žolės apdirbimui įgūnų. Tikimasi, kad ateityje Pamiro kraštas (tarp Tibeto ir Afganistano) pataps kaučiuko produkcijos centru.

Svarbus radinys.

Kanados provincijoje Ontario rasta retas metalo t antalo, kurio iki šiol buvo produktojama labai nedaug. Dėl savo patvarumo tantalas aukštai vertinamas technikoje. Ypač Greta tantalo ten pat rasta ir kitų retų mineralų — berilo, fergusonito ir t. t.

Rastiesiems metalams išnaudoti yra susidariusi bendrovė, kuri steigia kasyklas.

Tyrų rožės.

Vakarų Afrikoje, Sacharos tyruose, prancūzų kolonistai drauge su vietos gyventojais pradėjo auginti rožes, tuo sudarydami konkurenciją Alžyro ir Tuniso sodininkams. Gausiai aprūpinę vandeniu saulės išdeginčius tyrus, sumanūs kolonistai užvedė rožių plantacijas ir šiemet gavo net tris rožių derlius. Iš rožių ir kitų ten auginamų gėlių prancūzų pramonininkai gamina aukščiausios rūšies kvėpalus. Tų kvėpalų galima buvo pirkti šiųmetė Paryžiaus kolonijų parodoje.

Kaip kiauinė neša kiaušinius.

Yra žinoma, kad kiauinė, kaip ir šėškalai, mėgsta ne tik vištieną, bet ir vištų kiaušinius. Bet šie žvėriukai savo grobį ne visuomet suėda vietoj, o dažnai nusinoša su savim.

Vienas vokiečių mokslininkas, gyvulių stebėtojas, aprašo, kaip kiauinė arba šėškalai transportuoja pagrobtus vištų kiaušinius. Pagrobtą kiaušinį žvėriukas

„Pavasario“ atsišaukims.

Malonūs užjūrio broliai ir sesės,

gal jau girdėjote, kad 1932 m. didžiausias viso pasaulio lietuvių jaunimo laikraštis „PAVASARIS“ švenčia savo 20 metų jubiliejų.

Didelė dalis Lietuvos ir užsienio lietuvių jaunimo jau 20 m. su didžiausiu džiaugsmu pasitinka kiekvieną gyvą, linksmą, įdomų šio laikraščio numerį. „PAVASARIS“ gi džiaugiasi, kad jam pasisekė atspėti lietuvių jaunimo širdį, atspėti, kas lietuviui miela ir brangu.

„PAVASARIS“ skaitydami, sužinosite, kas dedasi Lietuvoje, kaip gyvena ir juda, likę Lietuvoje Jūsų broliai ir sesės.

„PAVASARIS“ rasite daug gražių Lietuvos istorijos apysakų, rasite apdainuotus Jūsų tėvynės laukus, senų tėvėlių bakūzes. „PAVASARIS“ dvelkia Lietuvos miškų oru ir skamba Lietuvos paukštelėlių dainomis.

„PAVASARIS“ rasite vaidinti tinkamų komedijų, monologų, špousų, gražių apysakų, aprašymų, labai daug gražių Lietuvos gyvenimo paveikslų. „PAVASARIS“ skirtas, visam pasauliui išsibarsčiusiam, lietuvių jaunimui.

„Kad Jūs „Pavasaris“ būtų dar dažnesnis. Taip ilgai jo laukti. Gyvendama užsieny, be „Pavasario“ tur būt jokių būdu nenurimčiau. Mano mylimiausias „Pavasaris“, ypač šiemet, labai įdomus.“ (Ištrauka iš laiško). K. Rakauskaitė, Hauptstr. 131, Berlin, Schoeneberg. Tokių laišku „Pavaris“ susilaukia labai daug.

Jaunime, pažink, šį taip įdomų ir nuoširdų, savo draugą. Pats jį užsirašyk ir užrašyk jį savo giminiams bei pažįstamiems.

„PAVASARIS“ metams kainuoja tik 5 lt. Užsienyje — metams 1 doleris Latvijoje, Vokietijoje ir Estijoje tiek pat kiek ir Lietuvoje.

„PAVASARIO“ redakcijos ir administracijos adresas: Kaunas Micokevičiaus gt. 28, telef. 18-29.

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIEŅŲ IR ĮVAIRENYBIŲ!

Marietta Passerini.

PRIBUVĖJA -- AKUŠERĖ.

Rua Silva Pinto, 49 (Bom Petito)

Telef. 5-3584. S. Paulo.

kas labai vykusiai paima smakru ir atsargiais žingsniais slenka pirmyn į savo gūžtą. Jeigu kiaušinis pakeliui susimuža, tada jis išgeriamas vietoje. Mokslninkas pats matęs šėškę, kurie rašiodami žaidė su pagrobtais kiaušiniams.

VILLIAM CLARKE RUSSELL.

Anstolis jūroje.

(tąsa).

— Aš manau atsigulti ant vienos iš dėžių; jis sako. — Aš esu pusiau sulėdęs ir labai greitai aš mirsiu —

— Jūs, gal būt, esate pusiau sulėdęs, aš sakau, — bet pasmaukite mane, anstoli, jei jūs užimsite kajutę! —

— Neuzimti kajutę? — sako jis man žiovaudamas, ir kalbėdamas lyg kažkas įstrigo į jo gerklę; — ar jūs manote palikti mane ant denio ištiesą naktį? —

— Neklausinėki — sakau, Jūs saivaliki ai atėjote. Jei sektų mano metodu, jūs dabar būtute velkami paskui laivą, įklie kaka į pateptą mazgą; ir jei išnadvokacėiai, kuriuos jūs aptarnaujate būtų traukiami jūsų vėžėmis, aš su didžiausiu noru apkeliaučiau pasaulį, né kiek nesiskųsdamas, net jeigu praleistume metus prieš pasiekiant namus. —

— Aš buvau piktas, kas paaukštino mano balsą, ir kapitalas, girdėdamas mus, atėjo.

— Hola, išieškove! sako linksmai, dar nepaskendęs, mano mielas? Kaip jums patinka oras? —

— Kapitone, kalba anstolis, — jūs išvežėt mane per prievartą. Ar jūs manote suaidyti mane, laikydami visą naktį ant dangčio? Štai jūsų padėjėjas saktė, kad aš neužimčiau kajutę. —

— Kodėl jis užimtų ją, kapitone? — ai sakau, — Ar jūreivis galėtų sėdėti su tokiu kokį jis? Aš jau valgiau su kiniečiais, miegojau su peručiais netikėtais, kada atmosfera buvo taip tiršta dėl cibulų kvapo, kad būtų galima atstremti ant jos; bet išvirkite, mane, kapitone, jeigu aš kada nors užėmiau kajutę su anstoliu, ir jeigu jis miegos mūsų miegamajam, aš miegosiu priešangy. —

— Jūs girdėjote tai, anstoli? —

klausia kapitonas. — Aš negaliu guldyti savo padėjėjų priešangy, kad jus patenkintčiau. Jeigu sušalote, gal virėjas leis sušilti virtuvėje? Bet niekas nepageidauja jus čia turėti. Jūs esate nekvestas, taigi nemurnėkite, jei nesijausite jaukiai ir laimingai. —

— Bet jam tai sakant, gamta pradeda blogai elgtis su anstoliu, lyg atsi-nešė jo amata; ir vienu šuoliu skubėdamas į priešingą vėjui laivo šoną, jis guli ant jo taip ligotas, kaip aš niekad pesu matęs „nksčiau ką nors, net né prancūzų; jis račiomasi, lyg būtų kamščiatraukio išukamos ir po penkių minučių jis panesėjo į nudėvėtą skudurą.

Mes palikome jį linksmintis ir tęsėmė savo darbą. Temo, ir ne tik pūtė stiprus vėjas, bet pietų vakarų dangus atrodė siun į visą vėjo uraganą. Bangų dūžius laivas atlaikydavo labai blogai, pakankamai užliedamas vandėkad nuplautų viską (udomą ant savęs, ir atumdamosis priekin labai lėtai su netikėtu prisilenkimu pavėjui. Kapitonas nusileido pavalygti, ir po kiek laiko jis pašaukė mane.

— Kur anstolis? — klausia.

— Tikrai nežinau, — aš sakau, — kur nors užuovėjoj. Yra figūra beveik nepuolanti per bortą užpakalyje; gal būt tai jis. —

— Aš esu sukramtęs mintyje, sako kapitonas ir manau, Vilhelmai, bū-tų protingiau nevesti tą anstolį. —

— Bet juk jis atsisakė grįžti į kraštą, kada jūs jam tai sakėtė —

— Visai teisingai, pastebį kapitonas, bet tas nepagerins mūsų dalyko. Pagaliau, įstatymas nėra toks daktas, su kuriuo mes galime šposauti, ir jo grasinime priversti lakstinėti yra kažkas tokio, Vilhelmai; nugauja jis, kas gal būt ne būtų svarbu, jei aš žinočiau,

ką jis reiškia; bet aš visiškai nežinau, aš linkęs laikyti tai pavojinga! —

— Tfu! — sakau, jis yra advokato žodis. Jie naudoja nesuprantamus žodžius, kad įbauginti doruosius; bet kalboje, kurios jūs nesuprantat, negali būti kaž kas baisnesnio, negu kalboje kurio jūs suprantat. —

— Jei tik aš turėčiau kokią nors knygą laive, kuri paaiškintų tą žodį. Anstolis žino, bet aš jo neklausiu dėl baimės, kad jis laikytų mane bailiu. Bet aš neturiu duoti jam badauti. Bus gerai atsiųsti jį čia ir duoti valgyti. —

— Aš buvau neprieštaraujais, bet jis atsisakė klausyti.

— Ne, ne! — sako, — siųsk jį čia — ir čia aš sužinojau, kad įstatymo baimė pradeda nugalėti jį.

Na, mano pareiga buvo paklausti, taigi aš priėjau palubę ir paieškojės radau anstolį sėdinti vandenį ligi juostos prieš vaneens bosą šalia virtuvės.

— Eik! — sakau, — vakarienių yrr jau kajutė, ir kapitonas nori tave pamatyti. —

Jis atsistojo, bet turėjo tokį slanktą kojose, kad tik ką galėjo pasivilkiti ir aš radau būtiną traukti jį už apykaklės. Kada kapitonas lempos šviesoje pamatė apverktiną žioplį padėtį, jo širdis visai nustojo drąsos. Nepritiko daugiau neapykanta.

— Velniai! — sako kapitonas jį žiūrėdamas, — aš nežinau kad jūsų toki blogi dalykai. — ir pašokęs atnešė jam sausos drabužius, ir įpylė dozą degtinės. Visa buvo tikras pataikavimas. Jis buvo prilygęs ligi jį pagavo didelė baimė. Bet kokia mano kalba jo nepaveikė. Anstolis staiga tapo pats galiausias žmogus laive; tačiau aš pataikavau tik todėl, kad nebuvau kapitonus; tą jūs tikrai pripažinsite po mano pareiškimo jums, kad aš būčiau pasiuntęs jį viršun ant stiebo, jei aš būčiau kapitonus, ir ten palikęs jį kaip perspėtoją jam, kad išvengtų jūrininkų ateityje. Štai viskas. Na, pone, sutrumpinti

šį pasakojimą, likimas kiek labiau negu palankus buvo anstoliui. Vidurnaktį pūtė snarkus vėjas ir kapitonas pareiškė, kad nenaudinga tęsti atsparumą laivui, jis turi ppsigrįžti.

— Yra tinkamesnis uostas, — sakau jį vardinamas, — negu tas, iš kurio išplaukėme. —

— Taip, sutinka jis, bet mes turime grįžti, išrodys geriau atvežti anstolį tiesiai namo, negu priversti jį važiuoti gelžkeliu. —

— Net angelas niurnėtų girdėdamas kapitoną labiau domėjantis anstoliu, negu pačiu vėju, kuris tada pūtė; ir lepinti jį, kurį prieš kiek valandų jis būtų nuskandinęs, vietoj laivas ir gyventojai jame. Bet nebuvo galima laikytis. Laivą dengė unasė putų, viesula užė kaip griausmas ir senas laivas drebėjo išsineriant, lyg jis palikęs dugną. Buvo sunkus uždavinys apsukti laivą, bet tas mums pasisekė ir pusiau aštą ryt mes pasiekimė uostą, iš kurio išplaukėmė — be jokio trūkumo, išskiriant anstolio kamino pavidalo skrybėlės praradimą.

— Ir koki to viso vaisiai? — aš klausiau.

— Nu, atsakė jis gardžiausiai šypsodamasis, kapitonas turėjo išrasti, ką reiškia, lakstinėti viešuose teismo rūmuose.

— Atvedė jį prieš seną poną, kuris ramino jį per pusvalandį, sakė, kad reikia gerbti įstatymą, ir kad būtų labai bloga tam žmogui, kuris tyčiotųsi iš jo; ir išguldęs viską ką turėjo savo protė, jis nubaudžia pinigine bauda dešimčių svarų, ir dvidešimt penkais šiltingais kaina. Jis to gerai užstarnavo. Jis klydo sugražinęs tą anstolį. Bet jis buvo žodžio baimės įtakoj, ir būkit tikras, kad tas žmogus, kuris pasilieka tokia baimė, nėra žmogus gabus išvežimui anstolio į jūrą.

Vertė V. Liubčikas.

Kronika.

Vakarėliui praėjus.

Dainos-Meno draugija «Viltis» pe-reitą sekmadienį Lietuvių Name suruo-šė vakarėlį. Buvo suvaidinta vieno veiksmo linksmas farsas: O. S. S. Šlin-binė iškilnė.

Vaidinimas buvo gyvas ir įdomus. Artistai savo roles atliko vidutinei. Po vaidinimų sekė šokiai ir žaislai.

Tenka pažymėti, kad «Vilties» draugija moka parodyti tikrą lietuviš-ką veidą, kas iš kitų organizacijų ne-matoma. Visi šokiai buvo šokama lie-tuviškai. Beto, tvarka buvo pavyzdin-čiausia.

Tikrai lietuviškai jautėsi kiekvie-nas, kada kuklijoje lietuviškoje salėje visa tvarka buvo lietuviška.

Laukiama daugiau tokių vakarėlių iš «Vilties» draugijos!

Koresp.

LIETUVIAI BRAZILIJŲ.

Boikotuoja mokyklą.

Sekmadienį sausio mėn. 10 dieną Villa Anastacijos pradžios mokyklos bu-vo surengtas mokinių vakarėlis. Vaiku-čiai labai gražiai išpildė savo programą. Po vaidinimų, dainų ir deklamacijų šei-myniškas pasilinksminimas — šokiai iki 12 val nakties.

Kaip vaikučių parodymai, taip pat ir šokiai praėjo labai gražiai. padaryda-mi visiems malonus išpildžio. Tik vien-s «slechetnas» pilietis B. Ab... «išmo-ves» ūpo pataisymai pingutės, buvo pradėjęs protestuoti kam vaikai vaidina, o neleidžia šokti. Vaidinimai, girdi, jam nesvarbu.

Visgi protas žmogaus!.. Bet, ko ten norėti iš šiaučiaus!..

Paskui dar vienas labai įsidėmėti-nas apsiroškinimas. Iš mūsų jaunųjų tar-

po, vakarėlyje matėsi tik vienas kitas egzempliorius.

Nejaugi tai būtų boikotas? Ir dar prieš ką? — Prieš savąją «pradžios» mokyklą!

Labai gražu, brangus jaunime! — Geriau kokiam svetimėliui — restoranšėikiui kišenės prikimšti, negu savo broliukams ir sesutėms padėti pra-sitrinti akutes, kad pasaulio šviesa iš-vydus.

Manau jie užaugę labai jums už-tai bus dėkingi! —

Vaikų draugas.

Vaikų oglutė.

Villa Anastacijos Dr. J. Basanavi-čiaus vardo lietuvių pradžios mokyklo-je, sausio mėn. 9 d. buvo surengta vai-kų oglutė — vakarėlis. Mokinių tėvų ir šiaip svečių suėjo tiek daug, kad ne-galėjo sutilpti mokyklos patalpoje. Pir-miausia buvo vaikelių gražiai suvaidin-tas veikalėlis «Ožkelė — arba sučiuptas gobšis» po to padainavo labai puikiai keleta dainelių, padeklamavo daug gra-zių eilučių ir užbaigė žaidimais apie eg-lutę ir dovanomis, kurios buvo išdalin-tos visiems, neišskiriant ir tų, kurie mokyklos nelanko. Visas nepatogumas, kad tokioms pramogėlėms permažas mo-kyklos butas, nes vien vaikučių buvo susirinkę apie aštuonesdešimt, kuriems apie oglutę žaidžiant prisiėjo laikytis tirštai susispaudus, kas nesudarė tokio įdomumo. Šis vakarėlis ant kiek užga-nėdino vaikelius, bet dar dar labiau džiugino tėvelius, nes jie turėjo progos pamatyti tuos mažutėlius gražiai ir sek-mingai žengiančiais į pirmuosius švie-sos takelius.

Čia negalima nutylėti ir apie mū-sų gerb. mokytoją p. Gaigalą, kuris daug aukoja savo darbūmo ir energijos ne vien tik mokykloje srityje, bet abėlnai visuose mokyklos dalykuose — kaip jos vidutinei santvarkai, taip ir jos išlaiky-mui, kas šiais sunkiais ledarbės laikais begalo svarbu.

J. B.

SPORTAS

„Pirmos taurės“.

Mūsų jaunutė Sporto sga „Lithua-nia“ per keletą savo paskutinių rung-tynių labai sparčiai pažengė pirmyn, sumušdama keletą stiprių brazilų ko-mandų gana aukštais rezultatais. Pa-žymėtina ir tai, kad „Lithuania“ lošda-ma su tomis pačiomis komandomis pe-reitais metais yra pralošusi gana smar-kiiai. Bet šiomet už visą «atmokama».

Štai pereitais mėnesiais įvykusios kelios rungtynės baigėsi «Lithuanijos» naudai aukštais rezultatais. O pats di-džiausias laimėjimas — tai pereitoje savaitėje — „pirmosios taurės“.

São Bernardo futbolo klubas «Te-ritorial» pereitą sekmadienį iššaukė «Lithuaniją» lošti dėl taurės laimėjimo. Mūsiškiai, gal ir abejojo, bet neatsisakė Prasidejo rungtynės. Ir štai, stebūklas! Pirmos komandos baigė 2 : 0 mūsiškių naudai ir antrosios — 4 : 0 mūsiškių naudai.

Tuo būdu, mūsų «Lithuania» par-vyko iš S. Bernardo veždama su savim dvi taurės.

Beabėjo, tos laimėtos taurės, netik paskatins sportininkus prie futbolo, bet kartu teikia lietuviams garbės. Ir yra dar svarbu ir tuo, kad tai pirmos tau-rės laimėtos «Lithuanijai» egzistuojant. Bravo «Lithuania»! Stiprėk ir kelt lietuvių vardą svetimųjų akyse!

Rex.

Kas bus, kas nebus,

bet Lietuvos neprazul!

Villa Anastacijos Dr. Jono Basana-vičiaus vardo lietuvių pradžios mokyk-loj 9 d. sausio mėn. rengtos vaikų ag-lutės ir 10 d. vakarėlio

APYSKAITA

P a j a m o s :

1. Už pakviet. vakar. surinkta 43\$000
2. Laike eglutės vaikučiai surin. 12\$000
3. Surinkta aukų lap. beturė. m. 82\$900

Iš viso: 137\$900

I š l a i d o s :

1. Eglutės papuošimui 6\$200
2. Vaikučiams dovanoms 18\$000
3. Muzikantams už griežimą vakr 10\$000

Iš viso 34\$200

Gryno pelno gauta 103\$700.

Visiems kuo nors prisidėjusiems prie surengimo šios pramogėlės, o ypač savo gausiomis aukomis suteikusioms, šiam sunkiam bedarbės laikui, mūsų bran-giam šviesos židiniui, taip didžią para-mą, visų vaikučių ir jų tėvelių vardu, tariame nuoširdų ačiū!

Mokyklos Tėvų K-tės.

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laišakai:

G. Bajoras, V. Basis, A. Baubinas, J. Bernotas, V. Bučinski, F. Danielius, P. Diržys, P. Daugirdas, A. Gruodytė, K. Grincūtė, K. Kazlauskas, P. Kun-gėlis, P. Kareiva, A. Knoras, A. Nor-kus, P. Rinkevičius, L. Ralickas, V. Ro-zenbergas, J. Raokovič, I. ir P. Stank-ovičiai, J. Slauta, J. Vaikšnoras, J. Ve-lička, L. Vaičekauskas, J. Vilulis, U. Žvirblytė.

Visuotina konferencija.

(tąsa).

„Ir į kongresą patenka
„Tas, kas turi pilną ranką...
— „O pas mus...“ — iš viso vieko
Raulas čia nutraukė Džeką.
— „Kur pas jus?“ — Paklausė Mikas
— „Gi Brazilijon nuvykusi!“
Visa gerkle šaukė Raulas:
„Tai tikrai palaužo kaulus!
„Ten kas mėnuo rinkti tenka, —
„Vieną vorėia — kitą renka...
„Žiūr, koks norint kabalero
„Tau ir graso su kinžalu...
„Išeities kitokios nėra, —
„Tuoj balsuok, nes gausi galą.
„Ot, tai, suprantu, rinkimai...
„Tegul juos paraliai ima!“
„Gal, sveteliai, dar arbatos?
„Nepabaigsit, man taip matos...
Čia Elzbieta įsimaišė
Riekdama svečiams ragaišį.
„Na, išgerkim po mažutę,
„Užu tą, kurs turi būti!
„Lai sau renka, kaip kas moka,
„Bil išrinktų gerą žmogų!“
Užbaigė kalbas Tamošius,
O svečiai išgerti ruošės...“

XXI.

„Čia mūs skamba kalbos gražios,
„O kaimynai mūsų pešas!“
Vos tikta vidun įjėš,
Prakalbėjo taip Motiejus.
„Tad nebūkime ištizę,
„Kaip Tautų liga Paryžiu...
„Jei kaimynai kardo imas, —
„Reik daryti nutarimas!“
— „Kas? Kada? Kokie kaimynai?“
— „O Japonai kas? O kinai?“
„Jie Mandžiūrijoj kariauja,

„Vienas kitą smaugia, piauja,
„Na, o mes čia kalbam kalbas,
„Ir neteikiam jiems pagalbos.“
— „Niekio sau! Mums tie kaimynai!
„Nearčiau, kaip Argentina...“
Taip šypsodams tarė Mikas,
Kurs išmanė šiuos dalykus...
— „Jes, japonai, irgi kinai!
„Yra mums tikr kaimynai!
„Nes nežiūrint į tolybę, —
„Skiria mus viena valstybė,
„Taip kaip estus arba čekus...“
Tarė savo žodį Džekas.
„Reik išaiškinti dalykus!“
Šaukė Raulas Keliuonykas
„Kas čia matė, — kelti karą?
„Kur dabar taip žmonės daro?
„Tuoj namo japonus von!
„Kinui irgi duot galvon!
„Tai žinoti, tu, šuns vaike,
„Kaip taikoj gyventi reikia!“

XXII.

Dėdė Mikas atsiduso,
Pasikrapitęs vieną usą,
Į kaimynus pažiūrėjo
Ir ramiai kalbėt pradėjo:
„Taip, tai taip, bičiuliai mano!
„Jūs nematėt Leojano,
„Mukdeno nematėt mūrų,
„Neregėjot Port-Arturo...“
„Niekis iš jūsų ten nebuvo...
„Kiek žmonių ten prazuvo,
„Kaip ten mus visus kankino,
„Vienas Dievas tik težino...
Čia giniesi nuo japono,
„O chunchūzas tau iš šono
„Duoda, kad net žemė braška.
„Maigė mus tenai, kaip vašką...
„O dabar jie ten, kaip katės
„Su šunimis, piauņas patys,

„Narsūs kinų generolai
„Piovės tarp savęs lig šioliai
„Vu-pfui-čengas — Čiang-so-liną,
„Čiang-so linas — Čan-kei-šeką,
„Čian-kei-šekas — kitą kiną
„Dūžino iš viso vieko...
„Smaugėsi taip dešimta motų...
„O japonas viską mato:
„Čan-kei-šekai, Čiang-so-linai
„Savo kraštą nukankino,
„Mato, kinai vos tik laikos:
„Grobė dabar kaip tik pats laikas.
„Svetimą užgrobt malonu
„Ne tikta vienam japonui.

XXIII.

„Atmenam, kaip brolis lenkas
„Į mūs kraštą tiesė rankas.
„Kai mūs kraštas silpnas buvo,
„Grobė kas tikta pakliuvo.
„Vilnių, Gardiną, Suvalkus,
„Kaip tas vilkas avį velkas.
„Dar pagrobty nesuėdė,
„O jau dairės į Klaipėdą...
„Skundėms Sąjungai, kaip kinai.
„Taikint Sąjunga mėgino,
„O paskui nuplovė rankas, —
„Sako, pirkitės patrankas...
„Kaip pamatėm, — nēr pagalbos,
„Nepagelbės tuščios kalbos, —
„Ir kai emėms ties Širvinta
„Lenką kulkomis vaišinti, —
„Tuoj bematant jis apriuo,
„Ir taikiau kalbėtis ima.
„Taip jau surėdytas svietas:
„Reikia, kad būt kumėtis kietas.
„O su pirštu jei kas graso, —
„Valgo tą, tartum kelbasą...
„Kad teisingas mano žodis, —
„Ateitis tai jums parodys.
„Narsūs kinų generolai,
„Kurie smaugėsi lig šioliai
„Susitaikys ir japonai
„Boksu paguldys ant šono.

„Tad ir Sąjungos Taryba
„Pamatys kieno teisybę.
„O dabar visai nežino, —
„Sako, — gal būt kalti kinai“.

XXIV.

Tuoj su odžiais dėdės Miko
Visi vienbaisiai sutiko,
Tiktai Raulo Keliuonyko
Veidas lyg bent kiek sunyko:
„Aš maniau — atstovu būsiu
„Į Mandžiūriją pasiūsit...
„O dabar be niekur nieko,
„Vėl namie sėdėti lieka...“
— „Ar tau, Raulai, nepakake,
Čia Tamošius Raului sako, —
„Tų Brazilijos kelionių,
„Kad namie nebemalonu?..
— „Niekur nēr geriau ant svieta,
„Kaip namie! — tarė Elzbieta.
— „Jes, teisybė! — tarė Džekas
„Skūstis čia negali niekas!
„Ir užkasti ir išgerti,
„Ir kam gerą žodį tarti,
„Viską čia kiekvienas gali,
„Jei tik myli savo šalį.
„Su japonais pešas kinai,
„Pykstasi visi kaimynai,
„Tyko vokiety prancūza,
„Kaip įkalt į kaktą gužą
„O Amerikoje už lašą
„Tuoj tave įaltojon veža...
„Žodžiu, sunku rast ant svieta
„Toktą ramia, tylią vietą
„Kur visiems taip puikiai eitų,
„Ypač dolerius iškeistus!“
Užbaigė liuksmai taip Džekas,
Jam neprieštaravo niekas...

(b d.)

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“
— GYVENIMO VEIDRODIS

Jau trys metai sukako,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJOS“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoje gyvenančius fazendų darbininkus prijauniančius lietuvybei. Per tris metus savo gyvavimo, jis spėjo sustiprėti ir atsistoti pirmoj vietoj lietuviškos kolonijos reikalų gyni ne.

Įžengdamas į 4-sius metus „Lietuvis Brazilijoje“ žada ir gi savo skaitytojams tiesti įdomiausių ir naudingiausių žinių iš visų pasaulio kraštų. Todėl kiekvieno lietuvių pareiga stoti į mūsų eilę. Kodėl? Todėl, kad „Liet. Brazilijoje“ yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis, lietuviškos minties laikraštis, beto yra pigiausias, nes Brazilijoje kaštuoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusei metų ir atskiriems mėnesiams po 1\$. Užsieny — metams 20\$, pusei metų 12\$.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ Caixa postal, 1764 SÃO PAULO

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kloske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje,
- 5) Lapej, rua Trindade, 66 kam-pas 12 de Outubro gatvės, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoj visomis dienomis.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiniame, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103) S a o P a u l o.

D-r. S. Meitin.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nerų ligomis nuo 2 iki 6 val vakar. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETININGA 37-a salos 8-9. Tel. 4-0715.

PINIGŲ KURSAS.

Litas	---	1\$700
Prancūzų frankas	---	\$630
Vok. markė	---	3 \$850
Ital. lira	---	\$850
Doleris	---	15\$850
Oragvajaus pezas	---	7\$200
Argentinos pezas	---	4\$200
Anglų svaras	---	54\$400
aukų	---	1\$840

NAUDOKITĖS PROGA!

Villa Zelinoj labai pigia kaina parsiūdoma namas iš 3 kambarių ir virtuvės. Darbas aptvertas ir apsidintas.

Kaina 3.500\$. Uz žemę išmokėta 1.900\$. Likusius mokama po 66\$100 per mėnesį.

Sąlygas sužinoti: Av. Zelina, 33.

pas K. Korkiško

tik šventadi. ir sekmadieniais.

Lietuviška

VALGYKLA

Rua Bandeirantes, 92. (Bom Retiro)

Pietūs ir vakarienės po 1\$500 ir po 2\$000. Pusryčiai, pietūs ir vakarienė — mėnesiniams pensionistams 90 — 120 milreisų. Pilnas pensionas su kambariu ir lova 120 — 150 milreisų. Valgis lietuviškas skanus ir geras.

Prašoma persitikrinti.

PHOTO STUDIJA GILUTZ.

Naujai pagerinta.

Rua José Paulino, 118. S. Paulo.

VISIEMS ŽINOMAS KAUNIETIS.

Savo meniško darbo išplatinimui darau meniškus paveikslus po 3\$. Beto darau 6 atvirutes šilkiname popiere uz 7\$.

Ateikite įsitikinti

Dirbtuvė atdara kasdien ir šventadieniais nuo 8 val ryto, iki 8 val. vakaro

D-ras EGBERTO CHAVES

Advokatas

visais reikalais priiminės lietuvius savo raštinėje Rua Benjamin Constant, 13 Nr. 4 aukštas salos 6 nuo 15 ligi 18 val.

Nemokančius susikalbėti portugaliskai priiminės šeštadieniais nuo 10 ligi 11 val. Lietuvos Konsulate.

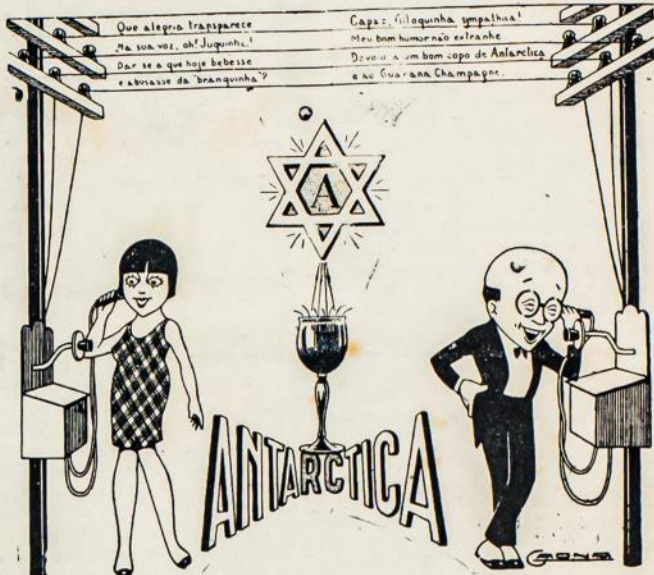
Dr. A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama. persikėlė į rua Barão Itapetininga, 52. 3 o andar, Telef. 40 218.

Kalbama rusiskai, lenkiškai ir vokiškai

Skaityk ir platink „Liet. Braz.“

Banco Allemão TRANSATLANTICO

SÃO PAULO

Rua 15 de Novembro Nr. 38.

CENTRAS: VOKIETIJOS UŽJŪRIO — BANKAS BERLYNE, Skyriai Brazilijoje: RIO DE JANEIRO, SANTOS, CURITYBOJE, BAHIA, PORTO ALEGRE.

ATLIEKA PERLAIDAS Į VISAS PASAULIO ŠALIS AUKŠČIAUSIU KURSU IR GEROMIS SALYGOMIS. INDĖLIAI IR DEPOZITAI NUO 50\$000

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia)

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų analizė nuo 6½ val. ryto iki 9 v. vak.

SAVIEMS PACIENTAMS ANALIZĖ NEMOKAMA.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo išlapumo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

persikėlė į Rua Barão Itapetininga 52. 3 aukštas. Telef 4-0218.

Vietoje aukų „bananas“.

Sunkūs laikai, sunki padėtis ir mūsų Villa Anastasijos lietuvių pradinės mokyklos tėvų. Nemažas vaikų tėvų skaičius neturėdami darbo negali užsimokėti skirto nuomos mokesnio mokyklos butui. Kad suradus išeitį, su manyta mokyklos Valdybos sudaryti aukų lapus, kad surinkus keletą mylių Sumanymas neblogas, bet kaip jis davėsi vykdyti čia turiu smulkiau išrodyti. Šiame dalyke aš veikiu drąsiai kreipdamasis prie savų pažįstamų, nes jaučiasi atliekams svarbų darbą ir neapsirikau, nes susipratę asmenys kas kiek galėjo aukavo be jokių užmetimų ir priekaiščių. Čia svarbu paminėti ką reiškia kultūriškumas. Tuoč ir svetimtaučiai suprasdami mokyklos naudą aukavo. Aukavo šiaip: lenkas 1, rusas, 1, latviai 2, vengaras 1, estas 1, vokiečiai 2, kas aiškiai parodo, kad susipratę žmonės atjaučia mokslo svarbą ir šiame dalyke neskiria nei tautybės, nei pakraipos ir, aš manau, kad be apšvietos žmogus nebūtinai tinkamas nei fašistams nei komunistams, nei kokiems kitiems, o išaugs tik koks pakrikęs svyruolis, įankis kitiems, savo tikslui atsiekti. Bet man prisiėjo susidurti ir su kitokio plauko žmogystėmis — tai mūsų jaunuomenės „politikai“.

Gyvenantis Lapoje tulas X, atsisakė aukuoti aiškindamasis dėl menko uždarbio, nors tai nebuvo svarbi priežastis, svarbioji priežastis, tai „nusistatymas“ prieš mokyklą, bet neturėdamas šiam argumentų žodžiais, nors slapta iš užpakalio užlenkė man „bananą“ panašiai kaip gatvės iedyje vaikai kad daro. Tai gi čia ir pasirodo ką reiškia bemokslis, sudaręs dirvą panašioms „bananų politikams“ bujoti. O, kiek tokių bernelių mūsų jaunimo tarpe kurie ant tiek „įsipolitikavę“, kad jau A. B. C. ir kitos pradžios mokslo šakelės jiems svaigina mintis, kad, būk tai, kokios tai fašistinės mokyklos netinkamas darbas.

Sunkūs laikai, o protavimas dar sunkesnis.

J. B.

JUOKAI

AMERIKONIŠKAI.

Viena mergina Amerikoje paieškojo per laikraštį sau vaikiną. Už paieškojimą jį užmokėjo vieną dolerį. Netrukus pas ją atvažiavo vaikiną ir jiedu apšvedė. Merginai vestuvės kainavo 50 dol. Už metų laiko jos vyras numirė. Bet vyras buvo apsidraudęs ant 10.000 dol. ir jauna našlė tuos pinigų gavo. Daugiau jai nereikėjo per laikraštį ieškoti vaikinų, nes apie ją žinojo ir suko visos apylinkės kavalieriai.

Darbas — tai mūsų buities teisė, gyvasis dėsnis, stumias į priekį žmones ir ištisas tautas.

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“

— ISEIVIO DRAUGAS.

Dėmesio!

Sporto soga „Lithuania“ sausio m. 17 d. Lietuvių name, ruošia smagų

ŠOKIU VAKARA

į kuri kviečiami visi atsilankyti.

Įėjimas tik su pakvietimais, kurie gaunami Sporto sogo ir pas sportininkus. Pradžią 8 v. v. pabaiga 1 v. naktį

Valdyba.

Vakariniai kursai

PROFESORIAUS V. KREBĖS.

Dėstoma rubų kirpimas vyriškų ir moteriškų paskutinėmis anglų madomis Baigus išduodama Diplomai.

KAINOS PPIEINAMOS.

Priima nuo 19 iki 22 val. vakaro visoms dienoms apart šventadienių.

RUA VICTORIA, 2. S. Paulo.

Paieškojimai

Paieškau savo vyrą Juozą Klišį ir dukterį Justiną, apie kuriuos jau daug laiko kaip neturiu žinių. Jie patys arba žinantieji prašomi pranešti: Klišienei, rua Mauá, 207 S. Paulo. Iš anksto tariu ačiū!

SPAUDA -- MŪSU GALYBĖ.

Siuvėjas

J. ČIŽINAUSKAS iš Kauno

Siuvama naujausiomis madomis vyriški rūbai. Tautiečiams daroma didelė nuolaida.

Prašome kreiptis ir įsitikinti, būsid visad patenkinti!

Kalbama: lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Rua Anhaia, 196, Nr. (Bom Retiro) Bondes: 53 ir 55.

Skelbkitės tik „Liet. Brazilijoj“

Per „Mūsų Vilnų“ i sostine Vilnių!

Nėra Lietuvoje kito tokio žurnalo, kuris eity kas 10 dienų gražaus didelio formato 24 puslapių, yra tik vienas žurnalas „Mūsų Vilnius“.

„Mūsų Vilnius“ gina Vilniaus reikalus, rašo kuo plačiausiai Vilniaus vadavimo reikalais, deda daug gražių iliustracijų iš Pašvegtosios ir Laisvosios Lietuvos. Jis adsidėjęs seka Amerikos ir kitų kraštų lietuvių gyvenimą.

„Mūsų Vilniuje“ bendradarbiauja žymūs publicistai, rašytojai, kaip prof. M. Biržiška, V. Bičiūnas, Petras Babickas, K. Berulis, J. A. Herbachauskas, Liūdas Gira, Liūdas Dovydenas, K. Inčūra, Lazdynų Pelėda—Lastauskienė, Vygandas — d-ras J. Purickis, Petras Ruseckas, d-ras Rubtenbergas, Matas Šalčius, kan. J. Tumas-Vaižgantas, J. Ziminskas, prof. Z. Žemaitis, M. Aldonis ir visa eilė okupuotos Lietuvos rašytojų. Redaguoja V. Uzdavinys.

„Mūsų Vilnius“ žengia tvirtais į penktus metus. Jame rasite gražiausios medžiagos, geriausių straipsnių, gražiausių iliustracijų, visiemis artimų minčių.

„Mūsų Vilnius“ pigus žurnalas. Metams kainuoja 7 litai, pusmečiui — 4 litai. Užsieniuose — 20 litų.

Vieną numerį gausite nemokamai susipažinti. Kas surinks 6 prenumeratas, tas septintą gaus nemokamai.

Rašykite šiuo adresu: Kaunas, Daukanto g-vė. 3

RUSU RESTORANAS

RUA AURORA 111

V. Semionovas.

Naujai atidarytame restorane visad yra gardūs ir sveiki pietūs su svaiginančiais gerimais.

Pietūs ir vakarienės nuo 1\$500 — 2\$500 ekstra užsakymai nuo 2 — 5 ir pusė valandos ir nuo 9 — 11 val. vak. tik 1\$000.

Didelis pasirinkimas visokių valgių ir užkandžių priežiūroj Aleksandros Semionovos.

Priimami užsakymai įvairioms pramogoms — kainos pigiausios. Šeštadieniais ir sekmadieniais muzika ir šokiai.

Su pagarba V. Semionovas.

Lapoje „O Preferido“ LOTERIJA

RUA MONTEIRO DE MELLO, 23 (nuosavas namas)

RUA ROMA 141 (telefonas: 5-0319)

Lapa São Paulo.

Vienintelis namas, kurio tikrumą ir saugumą garantuoja stipriausi bankininkai.

SILVIO VALLONE

Savininkas.

SKAITYKITE IR PLATINKITE

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“

JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS DALYKUOSE.

Laivų išėjimas į Europą

Olympier 28 Sausio

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA |kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Laivakortės.

Į Europa ir iš ten. Šamados. Kainos žemos. Patarnavimas sąžiningas ir greitas.

